

Sygn. akt II CSK 597/18

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa S. J.

przeciwko Archidiecezji [...]

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 maja 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 maja 2017 r. Sąd Okręgowy w Ł. zasądził od Archidiecezji [...] na rzecz S. J. kwotę 50.000 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu zadośćuczynienia, kwotę 5.900 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu odszkodowania oraz rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 570 zł miesięcznie za okres od lipca 2012 r. do czerwca 2013 r. oraz w wysokości 660 zł miesięcznie od lipca 2013 r. i na przyszłość, płatną do dnia 10 - go dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, a w pozostałej części powództwo oddalił i orzekł o kosztach postępowania.

Wskutek apelacji pozwanej Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2018 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że powództwo oddalił.

W skardze kasacyjnej, w uzasadnieniu wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, powódka wskazała przyczynę kasacyjną określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Jej zdaniem, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd sporządził uzasadnienie tego orzeczenia w sposób, który nie pozwala na jednoznaczną identyfikację, na podstawie jakich ustaleń faktycznych rozstrzygnięcie to zapadło. Sąd Apelacyjny bowiem nie wskazał, że podziela ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji w całości lub w części, ani nie wyodrębnił w uzasadnieniu swego wyroku części, w której czyniłby własne, odmienne ustalenia. Wprawdzie w części odnoszącej się do zarzutów apelacyjnych znajdują się pewne nawiązania do ustaleń faktycznych, jednakże – zdaniem skarżącej - są one czynione niejako przy okazji rozpatrywania zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Ponadto, kwestionując dowód z opinii biegłego z zakresu bhp, który był jednym z kluczowych dowodów dla Sądu pierwszej instancji, i odwołując się do „całości materiału dowodowego”, a w szczególności opinii biegłego z zakresu budownictwa co do możliwości zastosowania alternatywnych rozwiązań technicznych, jak również zeznań wskazanych świadków, z których wynikało, że konieczność wykonania prac brukarskich w miejscu, gdzie doszło do zdarzenia, związana była ze złym stanem chodnika, Sąd Apelacyjny nie wskazał, jakie

ustalenia faktyczne poczynił na podstawie opinii biegłego z zakresu budownictwa, ani jakie ustalenia poczynił na podstawie zeznań świadków. W ocenie powódki, jeżeli sąd odwoławczy po rozpoznaniu sprawy akceptuje w całości lub w określonym zakresie ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je za własne, i jest to minimalne wymaganie prawidłowego zastosowania art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z art. 398<sup>1</sup> § 1 k.p.c. wynika, że skarga kasacyjna przysługuje co do zasady od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji, a więc orzeczeń wieńczących dwuinstancyjne postępowanie sądowe, w którym sądy obu instancji dysponują pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. Jednakże zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania tylko wtedy, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W zamyśle ustawodawcy skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, w szczególności przez zapewnienie jednolitej wykładni i stosowania prawa. Wyłączną podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane w niej przyczyny kasacyjne wraz z uzasadnieniem (art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., jeżeli zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ.) i w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2015 r., III CSK 198/15, nie publ., z dnia 13 kwietnia 2016 r.,

V CSK 622/15, nie publ., z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ., z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ., z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, nie publ., z dnia 7 marca 2018 r., I CSK 664/17, nie publ., z dnia 18 kwietnia 2018 r., II CSK 726/17, nie publ., z dnia 5 października 2018 r., V CSK 168/18, nie publ.).

Sformułowane przez skarżącą uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazuje na wystąpienie tego rodzaju oczywistej zasadności.

Przed wszystkim należy zwrócić uwagę, że co do zasady błędy uzasadnienia nie uzasadniają uwzględnienia skargi kasacyjnej, jeżeli zaskarżone orzeczenie odpowiada prawu (por. art. 398<sup>14</sup> k.p.c.). Zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.c. (w związku z art. 391 § 1 k.p.c.) może uzasadniać uwzględnienie skargi kasacyjnej tylko wyjątkowo, gdy treść uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia nie pozwala na określenie ustaleń faktycznych i ocen prawnych, które legły u podstaw rozstrzygnięcia, co uniemożliwia dokonanie kontroli kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CSK 293/12, OSNC 2012, nr 12, poz. 148, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2014 r., I CSK 735/13, nie publ., z dnia 24 czerwca 2015 r., II CSK 435/14, nie publ., z dnia 16 grudnia 2015 r., IV CSK 149/15, nie publ., z dnia 17 grudnia 2015 r., I CSK 1028/14, nie publ., z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 278/15, nie publ., z dnia 3 marca 2017 r., I CSK 318/16, nie publ.; por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2012 r., III CSK 73/12, nie publ.). Brak możliwości przeprowadzenia kontroli kasacyjnej zakłada, że wskutek wad uzasadnienia nie jest możliwa ocena zasadności rozstrzygnięcia w aspekcie materialnoprawnym. Tym samym ewentualne stwierdzenie naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. wyklucza – niejako z natury rzeczy - możliwość uznania, że oceniane orzeczenie było oczywiście wadliwe.

Ponadto, wbrew założeniu powódki, konieczność posłużenia się co najmniej formułą o akceptacji ustaleń sądu pierwszej instancji i przyjęciu ich za własne nie ma charakter bezwzględny, a najistotniejsza jest możliwość jednoznacznego ustalenia podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2017 r., II CSK 603/16, nie publ., z dnia 6 lutego 2018 r., IV CSK 214/17, nie publ. oraz z dnia 25 maja 2018 r., I CSK 478/17, OSNC 2019, nr 5, poz.

59). Wywód Sądu Apelacyjnego pozwala na taką identyfikację i poddaje się kontroli kasacyjnej, wynika bowiem z niego jasno, że ze względu na „szereg wewnętrznych sprzeczności” oraz brak jednoznacznych i stanowczych wniosków, a także obszar wiadomości specjalnych biegłego z zakresu bhp, potwierdzony jego konkluzją, że nie potrafi określić, czy przedmiotowy krawężnik spełniał warunki bezpiecznego poruszania się z alejki brukowej w gruntową i odwrotnie, Sąd ten uznał, iż dezawuowanie tej opinii przez pozwaną było zasadne (por. s. 15, 17-18 uzasadnienia). Zarazem przyjął, w oparciu o opinię biegłego z zakresu budownictwa, że przyjęte na cmentarzu rozwiązanie – „zdeteminowane” spadkiem terenu i różnicą poziomów, usytuowaniem nagrobków i przejść między nimi - było „rozwiązaniem optymalnym”, pozwalającym z jednej strony na naprawę nawierzchni i zabezpieczenie osuwającej się wraz z wodą ziemi, a z drugiej – na zachowanie istniejącego układu grobów i przejścia między nimi. Zwrócił także uwagę, że stopień, o który potknęła się powódka, był dobrze widoczny, jego wysokość była mniejsza od maksymalnej dopuszczalnej, a zastosowanie innych - szczegółowo przez Sąd omówionych - rozwiązań mogłoby naruszać zasady bezpiecznego poruszania się i stwarzać zagrożenie dla pieszych. Nie było też możliwe dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, niezależnie od tego, że powódka nie była osobą niepełnosprawną (por. s. 15-17 uzasadnienia). W konkluzji Sąd Apelacyjny uznał, że pozwana nie dopuściła się uchybień w zakresie dbałości o właściwe zabezpieczenie miejsca (s. 19 uzasadnienia). W tej sytuacji o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może być mowy.

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.